

Pensionär

- Hur personer med olika funktionsnedsättningar använder internet

Datainsamlingsperiod: 2017-05-01 till 2017-10-09

Antal svarande: 133

Publiceringsdatum: 2018-01-31

Begripsam

www.begripsam.se

Stefan Johansson

Stefan.johansson@begripsam.se

0708-23 10 64

Om rapporten och undersökningen

Detta är en delrapport i undersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet.

Undersökningen har genomförts av Begripsam med vetenskapligt stöd från KTH. Den har finansierats av Post- och telestyrelsen, Konsumentverket och med egna medel från Begripsam samt stort ideellt engagemang från kontaktpersoner i föreningar och organisationer som hjälp oss med att förmedla information om undersökningen. Frågor och svarsalternativ har utarbetats av medlemmar i föreningen Begripsam.

Undersökningen kompletterar den officiella statistiken om vad svenskar gör på internet och hur de tycker smarta telefoner, datorer och surfplattor fungerar. De personer som deltagit i undersökningen har olika diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter.

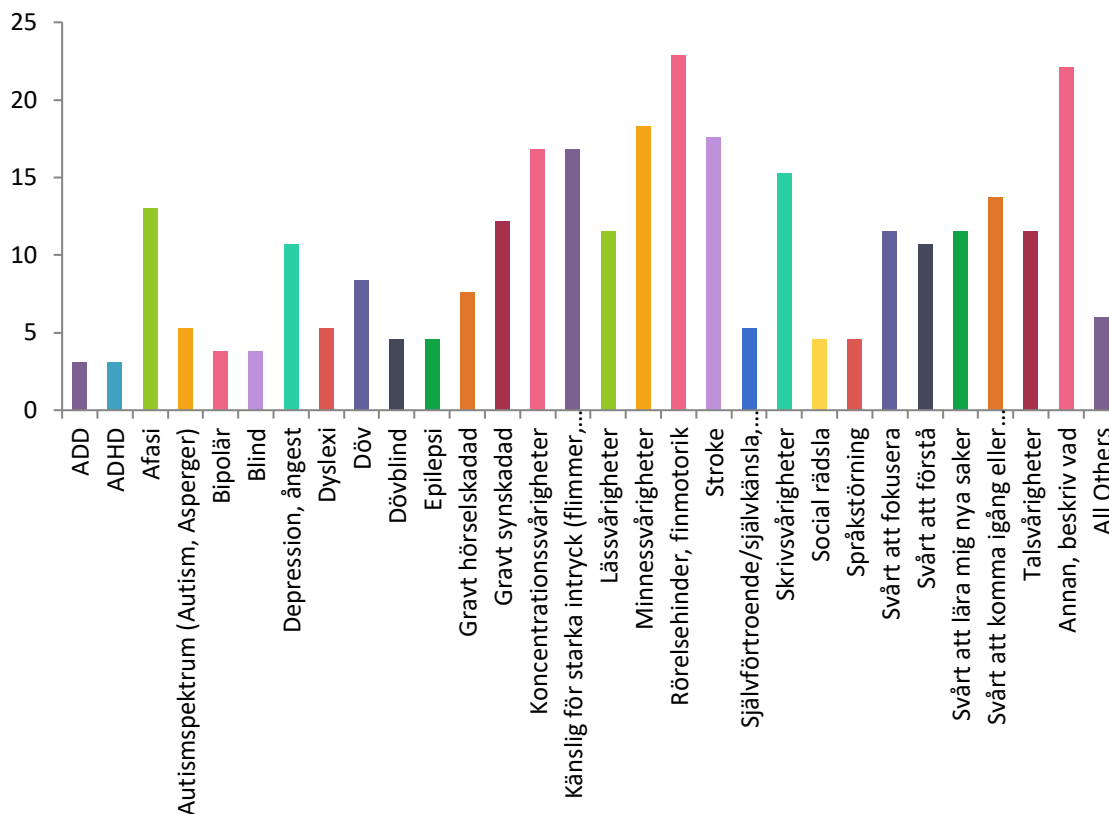
Mer information om undersökningen hittar du på www.begripsam.se

Innehåll i rapporten

Om rapporten och undersökningen.....	2
Diagnoser och svårigheter	3
Internet.....	6
Smart telefon.....	19
Dator.....	22
Surfplatta.....	24
Bakgrundsuppgifter.....	26
Begripsam AB	33

Diagnoser och svårigheter

Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar eller svårigheter har du?

	Procent	Antal
ADD	3.1%	4
ADHD	3.1%	4
Afasi	13.0%	17
Autismspektrum (Autism, Asperger)	5.3%	7
Bipolär	3.8%	5
Blind	3.8%	5
CP	0.8%	1
Depression, ångest	10.7%	14
Dyslexi	5.3%	7
Döv	8.4%	11
Dövblind	4.6%	6
Epilepsi	4.6%	6

Gravt hörselskadad	7.6%	10
Gravt synskadad	12.2%	16
Koncentrationssvårigheter	16.8%	22
Känslig för starka intryck (flimmer, ljus, ljud)	16.8%	22
Läsvårigheter	11.5%	15
Minnessvårigheter	18.3%	24
MS	0.8%	1
Rörelsehinder, finmotorik	22.9%	30
Stroke	17.6%	23
Schizofreni	2.3%	3
Självförtroende/självkänsla, bristande	5.3%	7
Skrivsvårigheter	15.3%	20
Social rädsla	4.6%	6
Språkstörning	4.6%	6
Svårt att fokusera	11.5%	15
Svårt att förstå	10.7%	14
Svårt att lära mig nya saker	11.5%	15
Svårt att komma igång eller avsluta saker	13.7%	18
Talsvårigheter	11.5%	15
Utvecklingsstörning eller intellektuell funktionsnedsättning	0.8%	1
Annan, beskriv vad	22.1%	29

Annan, beskriv vad

artros
Afasi och hyperakusi
Blefarospasm
Cyklloid psykos
Dagnos Alzheimer. Enbät bes*aras mha. hustrun.
Fyra stroke med eftersjukdomar, dement, ljudkänslighet
Gastropares, Ryggbesvär samt Rullstolsburen i kombination med kryckor. Diabetes men Polyneuropati, Diabetes innebär kontroll av blodsockermätning Frukost,lunch,middag inför sänggående. Beräkning av intag av kolhydrater, Insulin morgon, Lunch, Middag och Kväl. Problem med sköldkörtle samt livslång medecinering med Levaxin. Blodtrycks tabletter samt tabletter för kramper. Opererad i ryggrad för diskbrock Central, spinal

Stenos.Diacip för magbesvären.
Hörselskadad, Gråstarr, Arteros
Jobbigt med många människor, blir trött. Har alzheimer
Kronisk migrän
Migrän
Migrän kronisk
Nedsatt syn
Något synskadad svårt att läsa tidning och böcker
Synskada (gula fläcken), hörselskada
amputerad
diabetes
grav polioskada hög ålder
hoarding
laryngcancer
mobbing
polyneuropati samt nedsatt syn och nedsatt hörsel
postpolio
smärta,neurogena symptom nack-,ryggskada
ständig svår värk
synsvag
whiplashskada, hjärnskakning
Ögonsjukdom, synnedsättning

Internet

Använder du internet?

	Procent	Antal
Ja	85.4%	111
Nej	14.6%	19

Tycker du att det är svårt att använda internet och i så fall varför?

	Procent	Antal
Jag tycker inte det är svårt att använda internet	60.2%	65
Det är svårt att söka information	13.9%	15
Det är svårt att navigera, att hitta till rätt ställe	21.3%	23
Det är svårt att använda tjänster (till exempel fylla i blanketter, köpa och beställa saker)	16.7%	18
Det är svårt att förstå innehåll	7.4%	8
Det är svårt med lösenord	17.6%	19
Det är svårt för att design och utformning är störande	10.2%	11
Det är svårt för att det inte fungerar med mina hjälpmedel	6.5%	7
Det är svårt men jag kan inte beskriva varför	7.4%	8
Vet inte	1.9%	2
Annat, beskriv vad	24.1%	26

Annat, beskriv vad

darrhänt
Afasi
Använder inte lösenord så ofta
Det är nästan omöjligt att få pedagogisk träning i att använda de fantastiska möjligheter som finns. Det är helt omöjligt att komma vidare och använda dessa fina möjligheter som finns. Lärotillfällen saknas och man kan inte ensam uppfinna handhavandet . I vissa fall krockar hjälpprogrammen med t.ex Powerpoint, Uppläsningsprogram. Läser 1 sida av de 5 som finns och liknande.
Har Idrig fått lära mig. Har ingen dator.
Jag har luckor i mitt kunnande.
Jobbat på riksförsäkringsverket och är dator van
Kan inte använda mig av digital teknik när jag är dålig

Klarar bara att betala räkningar. Gammal men vill gärna lära mig mer
Litet tangentbord på surfplattan.
Man ändrar layout på sidor man är van att se på tidigare sätt
Svårt att navigera kan bero på dålig funktion med mina hjälpmedel. De delar av internet som fungerar bra med mina hjälpmedel är inte svåra att använda.
Teknikstrul
allt är svårt för blinda
använder SR o SVT inget annat.
att skriva
ingen problem
känns krångligt ibland
nojoj
när det är andra människor med och jag ska visa något. Huvudet blir tomt.
ologiska sökvägar, insprängd reklam
svårt att se
svårt med windows 10. hittar inte saker
svårt se texten
svårt skriva text, har tjocka fingrar
Är extremt ljuskänslig

Varför använder du inte internet?

	Procent	Antal
Jag är inte intresserad	18.8%	3
Det är för svårt	31.3%	5
Jag kan inte	37.5%	6
Jag har ingen dator, telefon eller surfplatta	37.5%	6
Jag har ingen internetuppkoppling	18.8%	3
Jag har inte de hjälpmedel jag behöver	6.3%	1
Det är för dyrt	25.0%	4
Annat, beskriv vad	37.5%	6

Annat, beskriv vad

Datorn är för gammal. Svårt att lära sig nya program. Anv. internet i telefonen ibland.
Har Mobiltelefon

Jag kan inte alls.

Jag är inte tillräckligt teknisk

Kan inte pga problem med finmotoriken.

Ser för dåligt

Om du tycker att internet är svårt: Beskriv gärna mer i detalj varför internet är svårt.

90% av människans sinnesintryck är visuellt baserat. Internet i avsevärt högre grad. Därför är det självklart att funktionen för oss med grav synskada är starkt nedsatt trots skärmläsningssystem som jaws eller vo.

Det är jobbigt med reklam och saker som dyker upp på skärmen

Ibland fungerar det inte.

Ibland svårt att läsa/se, när bakgrundsfärgen inte kontrasterar tillräckligt mot text, bilder etc.

Internet är så många olika bitar, och jag kan inte alla. Brukar mest e-post och informationssidor.

Jag kan inte använda Google för sökning då jag inte vet hur man gör. Det är samma sak med LinkedIn, Facebook, Stay friends. Jag har åtskilliga gånger skrivit till Stay Friends att jag inte kan vara med om de inte ordnar så synskadades hjälpprogram kan användas. Jag skrev 5 skrivelser till dom innan jag kunde avsluta prenumerationen. Nu peppras jag varje dag med saker som S.F, vill att jag skall delta i eller titta på. Det är en stor avsaknad av att våra hjälpprogram måste kunna användas. Ta t.ex 1177 som fortfarande inte kan användas!!!! När det gäller I-phone så finns det inte några instruktioner hur telefonen kan användas. Medskickade instruktion har så liten text att inte ens en fullt seende måste använda lupp. Detta är ett stort misslyckande för apple. Man påstår att de har plinda som medverkar vid utformningen av sina telefoner! Det är klart svårare att använda I-telefonen för blinda som måste slå in lösenord och allt annat två ggr då andra kan

Jag kan inte många saker som jag hade behövt kunna för att det ska gå att använda internet som jag vill, t.ex göra länkar. Jag blir snabbt dålig, får t.ex ont, får motoriksvårigheter så att jag inte kan göra det jag vill. Finns inte så grundläggande kurser, det antas att alla kan, men jag skaffade inte dator förrän nyligen- jag har varit så dålig så det gick inte och så är det dyrt att köpa dator- så det gick 15 år mellan första gången jag använde dator som student och nu- det har ju hänt massor som jag inte kan.

Jag upplever det som jobbigt att komma ihåg och isär lösenord och annat.

Kan inte använda smartphone eller läsplatta utomhus i solljus eller i lokaler med stark belysning, t.ex. varuhus och apotek.

Kan inte titta på skärmar när jag är dålig - känslig för synintryck och rörelse

Långa meningar, svåra ord. Sammansatta ord, sk främmande ord.

Reklam som flimmar runt.

Sidor med rörig struktur. Det har till och med hänt att jag har bett min icke handikappade bror att hjälpa mig. även han har misslyckats eller behövt flera timmar för att hitta det jag vill veta. Dåliga sidor! Detta händer mycket sällan eftersom vi inte bor ihop.

Skrev visserligen inte tycker internet svårt, men undviker sidor med mycket plotter, ljud, ljuseffekter, rörligt, eftersom himla jobbigt, förvirrande handskas med.

Svårt att få fingrarna på rätt ställe på skärmen

Tillgängligheten är bristande och tanken finns inte hos de som gör/administrerar hemsidor att jag också ska kunna använda dem.

Tycker att det är svårt att läsa.i

Vissa rutor man skall beröra kan vara för små.

det mesta är helt nytt. För lite träning.

har svårt att betala räkningar

hemsidor är inte anpassade för skärmar med 6 gångers förstoring. dålig skärpa mellan skrift o bakgrund. ovidkommande kommentarer m.m.

när jag försökt beställa biljetter på internet har jag oftst misslyckats. Vill inte ha något mobilt bank-id Har jag inte svarat på vissa frågor har jag inte velat eller kunnat.

se ovan

svårt att hantera dator korekt

Öfta dålig vakgrybdsfärg mot oklar textfärg. som den här undersökningen är ett bra exempel på ??,

Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

	Procent	Antal
Ja	45.3%	58
Nej	50.8%	65
Vet inte	3.9%	5

Använder du Facebook?

	Procent	Antal
Ja	55.4%	72
Nej	44.6%	58

Har du en blogg?

	Procent	Antal
Ja	7.0%	9
Nej	91.4%	117

Vet inte	1.6%	2

Hur ofta använder du internet för att spela spel?

	Procent	Antal
Aldrig	65.4%	85
Någon gång	12.3%	16
Varje månad	1.5%	2
Varje vecka	6.9%	9
Dagligen	10.8%	14
Flera gånger dagligen	3.1%	4

Hur ofta använder du internet för att titta på tv-program?

	Procent	Antal
Aldrig	35.9%	46
Någon gång	29.7%	38
Varje månad	7.0%	9
Varje vecka	15.6%	20
Dagligen	7.0%	9
Flera gånger dagligen	3.1%	4
Vet inte	1.6%	2

Hur ofta använder du internet för att lyssna på talböcker eller ljudböcker?

	Procent	Antal
Aldrig	76.2%	99
Någon gång	13.8%	18
Varje månad	1.5%	2
Varje vecka	2.3%	3
Dagligen	5.4%	7
Flera gånger dagligen	0.8%	1

Hur ofta använder du internet för att läsa en dagstidning?

	Procent	Antal
Aldrig	31.0%	40

Någon gång	23.3%	30
Varje månad	0.8%	1
Varje vecka	11.6%	15
Dagligen	25.6%	33
Flera gånger dagligen	5.4%	7
Vet inte	2.3%	3

Hur ofta använder du internet för att köpa biljetter till resor?

	Procent	Antal
Aldrig	49.6%	65
Någon gång	38.9%	51
Varje månad	7.6%	10
Varje vecka	2.3%	3
Dagligen	0.8%	1
Flera gånger dagligen	0.8%	1

Oavsett hur ofta du köper biljetter, vad tycker du bäst stämmer in på dig:

	Procent	Antal
Jag försöker köpa alla mina biljetter via internet	45.6%	52
Jag undviker om möjligt att köpa biljetter via internet	54.4%	62

Hur ofta använder du internet för att boka tider inom vården?

	Procent	Antal
Aldrig	62.3%	81
Någon gång	33.1%	43
Varje månad	3.8%	5
Varje vecka	0.8%	1

Oavsett hur ofta du bokar tider inom vården, vad tycker du bäst stämmer in på dig:

	Procent	Antal
Jag försöker boka alla tider till vården via internet	33.1%	40
Jag undviker om möjligt att boka tider inom vården via internet	66.9%	81

Använder du en e-legitimation?

	Procent	Antal
Ja	50.0%	65
Nej	47.7%	62
Vet inte	2.3%	3

Om du använder en e-legitimation; Hur tycker du det är att använda en e-legitimation?

	Procent	Antal
Lätt	51.9%	41
Varken lätt eller svårt	30.4%	24
Svårt	17.7%	14

Använder du Mobilt BankID?

	Procent	Antal
Ja	44.6%	58
Nej	53.1%	69
Vet inte	2.3%	3

Om du använder ett mobilt BankID; Hur tycker du det är att använda Mobilt BankID?

	Procent	Antal
Lätt	60.9%	42
Varken lätt eller svårt	31.9%	22
Svårt	7.2%	5

Använder du internet för att betala räkningar?

	Procent	Antal
Ja	70.1%	89
Nej	29.9%	38

Om du betalar räkningar via internet; Hur tycker du det är att betala räkningar via internet?

	Procent	Antal
Lätt	75.0%	69
Varken lätt eller svårt	18.5%	17
Svårt	6.5%	6

Har du använt internet för så kallad e-handel?

	Procent	Antal
Ja	52.8%	67
Nej	44.9%	57
Vet inte	2.4%	3

Om du har e-handlat; Hur tycker du det är att handla via internet?

	Procent	Antal
Lätt	42.7%	35
Varken lätt eller svårt	41.5%	34
Svårt	15.9%	13

Är du oroad för att bli lurad när du använder internet?

	Procent	Antal
Det oroar mig inte	28.4%	31
Det oroar mig ibland	54.1%	59
Det oroar mig alltid	17.4%	19

Om det händer att du blir oroad får du gärna beskriva mer kring vilken situation du blir oroad

Att jag blir hackad. Att jag får en virus.
Att någon ska kapa min identitet och handla i mitt namn eller att jag inte får den vara jag beställt
Att ska göra fel
Barn får hjälpa mig. Känner mig lurad, konstig faktura efter 6 mån.
Ferloret pengar försendelsen kanske inte kommer
För svårt att e-handla. Orolig för att bli lurad.
Glömmer ibland att kolla upp en okänd näthandlare innan jag handlar.

Gör inte den typen av aktiviteter på internet
Hacka mina kontouppgifter , bli lurad på innehållet jag köpt osv
Handlat mycket på internet under många år och har huvudsakligen goda erfarenheter. Det senaste året har jag handlat endel på Tradera - av privatpersoner - och då kan man bli lurad på pengar ibland. Har inte varit några stora summor, men är aldrig kul.
Har ingen kontroll
Hur I media om skojare på internett
Jag blir orolig för att jag ska bli lurad på pengar eller för att jag ska göra fel och därför bli av med pengar.
Jag handlar bara från kända leverantörer Bokbörsen, posten, Dustin ...
Jag har hjälp av en kommunanställd här i Tyresö. I gång per vecka.
Jag är osäker på hur mycket jag ska avslöja.
Jobbigt att inte ha kontroll och veta utifall pengar _____
Kan ej kontrollera det jag gör är helt riktigt. Pressens och nyhetsförmedlingen om bedrägerierna. Samtidigt som de inte ger korrekt information hur personer som har funktionsnedsättningar skall klara uppkomna situationer. Borde finnas en särskild adress till en hjälp och instruktion för att inte bli lurad eller göra fel då utbildning saknas!
Kan inte det här. Betalar räkningar med post. Bara hjälper
Kapning av kortnummer vid tex köp av biobiljetter
Köper bara av kända företag. Undviker privat personer.
Ofta när man får t ex en mobiltelefon sk man betala frakten, ca 5 kronor, genom att uppge alla nummer på betalkortet Då tror jag att de tänker tömma kontot. Detta händer varje vecka, men jag harhittills aldrig uppgivit mitt korta nummer och därför aldrig fått någonting gratis. Många andra har säkert blivit lurade.
Om det är ett företag som är nytt och okänt för mig
Om jag handlar någon annan stans än i Iris-internettbutik. Specialbutik för blinda. Jag handlar i princip bara i Iris-internettbutik.
Om jag inte kan betala med månadsfaktura, vilket många företag erbjuder idag. Då behöver jag inte betala förrän jag har varani min hand.
Pengar försvann ca 4000:- till bank o polis nytt kort! spärr kort :? 24/4-17
Problemet gäller främst alla koder som behövs för att komma in och utföra önskad åtgärd.
Rädd att jag tryckt på fel napp, vilket har hänt och set kostade mig 1800 kr.
Rädd för att någon ska kapa och rensa mina bankkonton.
Undviker att lämna ut kortnummer. Vill hellre ha faktura och betala via internetbanken.
Vet inte vilka varor jag får. Vill se det jag köper.

Vid köp och betalningar via internet

att de ska komma över mina kontouppgifter och ta pengarna

att det finns en risk att bli lurad på pengar

att någon kapar ens konto

id-stöld oroar mig ibland, är alltid försiktig lämnar aldrig ut känsliga uppgifter som koder mm men finns ju så mycket elände därute som spyware osv

jag får alltid fel saker när jag beställer

jag föredrar att betala med faktura , alltså inte via olika betaltjänster.

om nån kommer öve uppgifter om mina konton

Öppnar aldrig e-brev med okänd avsändare.

Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

	Procent	Antal
Ja	42.3%	55
Till viss del	33.8%	44
Nej	19.2%	25
Vet inte	4.6%	6

Beskriv gärna dina tankar kring din delaktighet i det digitala samhället!

Aktiv på nätet, vet hur jag ska göra. Läser och kommenterar aktuella händelser.
Allt för lite, dock en gnutta!
Använder ju nätet varje dag. Känner mig inte utanför. Är inte direkt nå bra på data.
Bara mobiltelefon för meddelanden till dotter.
Bra lätt- tillgänglighet men måste vara vaksam för att inte bli lurad.
Den digitala utvecklingen går väldigt snabbt! Svårt att hänga med i alla nymodigheter (som tar mycket tid) plus osäkerheten/rädslan att bli lurad eller få sin identitet "kapad". Frustrerande!
Den sakta tilltagande otillgänglighete oroar mig. Beror kanske inte på hemsidorna. En sida är helt otillgänglig med JAWS17. Det är inget fel på tillgängligheten om jag använder den ganska gamla JAWS13. Hur är det med skärmläsarnas kvalitet? Den verkar sjunka.
Det digitala samhället ger många möjligheter, tex att hålla kontakt via epost, Skype och Facebook. Samt att handla och betala räkningar.
Det underlättar vardagen. Roligt att söka efter div. saker.
Det är bra..men blir lite för mkt information ibland och svårt att hänga med....
Det är ju mer ett verktyg för att vara delaktig i det verkliga livet. Jag är frustrerad över att jag kan för lite för även om mina funktionsnedsättningar är i vägen och sätter gränser för hur mycket och länge jag kan h vara "digitalt aktiv" så är det ändå det jag kan göra mest av och det är också så att jag skulle kunna ha många digitala saker som appar som hjälpmedel om jag bara kunde behärska dem.
Det är otroligt praktiskt för mig som är rörelsehindrad. Livet blir mycket enklare. Jag skulle inte vilja vara utan internet.
Efter min stroke var det inget alternativ att inte vara delaktig. Jag jobbade länge och mycket för bli det igen. Tack och lov gick det!
Finns ingen anledning att "vika ut sig" på sociala medier!
Frustration. Maktlöshet att inte kunna hantera e-legitimation. Allt tar för mycket tid pga hjälpmedel som gör att det tar tid att hantera dom.
För gammal för internet
För mig är det näst intill obegripligt
För mig är det svårt då jag inte litar på att jag uppfattat riktigt. Men som sagt... jag har hjälp av Tyresö kommun
Gör bara enkla saker. Läser nyheter. Svårt med all information.
Hjälper min man att rättstava dokument och e-post - på flera olika språk. Rättar även grammatiska fel. Det är via internet. Inte delaktig på annat sätt.
Internet utestänger gravt synskadade i hög grad.

Jag hanterar god
Jag kan betala räkningar. Jag kan skicka E-post. Jag tittar på Facebook. Jag lyssnar på radioprogram.
Jag känner mig som en fågelholk när andra pratar om internet och tjänster man kan använda där. Jag känner mig dum, utanför och hänger inte med.
Jag lyssnar på ljudböcker på cd-skiva.
Jag skulle kunna vara mer delaktig än jag är. Så det beror på mig själv att jag inte är fullt delaktig. Kanske till viss del på min synskada.
Jag tar del av det jag orkar
Kan för lite !
Kan inte använda dator / mobiltelefon
Kan inte använda smartphone, har därför inte mobilt bankid. Får hjälp med bank och bokningar, ev köp
Kan inte använda internet. Ingen kunskap, inget intresse. Ber ibland barn eller bekanta om hjälp.
Kan väldigt lite om teknik. När maken dog tog de bildtelefonen från oss då det var hans. fick en annan fabrikat, ej nöjd, besviken!
Känns som främmande terra cognita. Funktioner som kortbetalning innebär obehaglig övervakning typ "storebror". Än så länge klarar en sig utan.
Mejl.
Mycket bra för gravt hörselskadade att slippa telefon.
Många tjänster måste man lägga ner mycket tid på att lära sig hur de fungerar. När man sedan känner att man behärskar dem kan de allt för ofta uppdateras med följd att invanda rutiner inte är som man är van.
Nja sådär det ibland är det lite svårt att hänga med att läsa o ta in hela textinformationen för övrigt
Nja! kanske lite o! trött om n.... : ..
Nu känner jag mig delaktig, men jag är över sjuttio år och undrar hur länge man hinner /kan hoppas kunna hänga med i den ständiga förändring som sker hela tiden i dator och it världen med uppdateringar och ändringar i inloggning osv
Nödvändigt! Det är en demokratifråga.
Skulle underlätta om talande textremsa och syntolkning utvecklas betr. TV program.
Svårt att göra ekonomiska saker, vilka görs av min make.
Svårt ibland under dåliga perioder när jag inte kan vara delaktig
Svårt med alla dessa lösenord, det gör att jag ibland struntar i att använda digitala tjänster. program/teknik till PC, surfplattor och mobiler ändras ständigt och det är svårt att hänga med i utvecklingen, och var kan man få hjälp med det utan att betala dyra kurser? Det är en ständig

frustration med att leta sig fram och försöka göra rätt. Eftersom man idag inte klarar sig utan baskunskap och tillgång till Internet borde samhället erbjuda billig och lättillgänglig hjälp och service, samt gärna subventionera någon enklare PC/mobil, resp utlåning och service av dessa. Jag försöker alltså att vara delaktig i det digitala samhället eftersom jag är så illa tvungen, och ibland är det faktiskt bra också!!! Det har förenklat mycket så snart behöver man knappt gå utanför dörren mer. Bra eller inte???

Tycker själv tar del av mycket; slår upp fakta, hämtar information, ser gamla serier, handlar mat och diverse saker. Kantänka många skulle tycka jag inte delaktig alls, eftersom inte använder sociala medier.

Tänker att bristande tillgänglighet som att mycket på sociala medier läggs upp via foton som en utestängande faktor för att jag ska känna mig mer delaktig än vad jag gör. Produktbeskrivningar inom e-handel är ofta bristfälliga.

Via min frus hjälp när jag behöver använda interneten så känner jag viss delaktighet.

Vill gärna men med ständiga förändringar, nyheter, nya apparater, förändrade användningssystem är det svårt.

det är svårt att göra själv

ingen mobil. bara bildtelefon i dator. Ringer färdtjänst, bokar läkarbesök etc. texttelefon.

jag tycker det är jobbigt med offentlighet

jag är född 30 år för tidigt!

kan vara lika oroande

svårt att svara men känner jag gör lite nytta

tidningar och ljudböcker

Är ju enastående med allt man kan göra som handla allt möjligt, betala räkningar. leta information .hålla kontakt med andra, det tycks inte finnas gränser för allt som den digitala samhället kan erbjuda en det bara att ta för sig och skaffa kunskap ställer krav på att man följer med i utvecklingen annars blir det allt svårare om man inte hänger med.

Önskar givetvis att jag kunde ta del av och utnyttja vad som finns, men kraven på komplicerade kodord, användarnamn med mera stör mig. Känner stor osäkerhet. Googlar däremot ganska mycket för att hitta fakta men ingår inte i Facebook och liknade fora.

Smart telefon

Har du tillgång till en smart telefon?

	Procent	Antal
Ja	66.7%	86
Nej	31.0%	40
Vet inte	2.3%	3

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en smart telefon	34.7%	42
Jag kan använda en smart telefon men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	25.6%	31
Jag kan inte tillräckligt om smart telefoner för det jag vill använda smart telefoner till	14.9%	18
Jag kan inte alls använda en smart telefon	18.2%	22
Vet inte	6.6%	8

Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

	Procent	Antal
Lätt	37.2%	32
Varken lätt eller svår	45.3%	39
Svårt	16.3%	14
Vet inte	1.2%	1

Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?

	Procent	Antal
Ja	29.4%	25
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	10.6%	9
Nej	47.1%	40
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	7.1%	6
Vet inte	5.9%	5

Beskriv gärna de hjälpmedel du har i din smarta telefon

Appar
Bank, e-post, sms, färdtjänst, och mycket mera
Bara hörsladdar och powerbank och en extra högtalare
Behöver Bra talstöd ! och extra kunskap för at kunna använda min i-phone ordentligt
Blåtand en trådlös slinga som kopplas till Iphone och hörapparaten.
Extra hög signal samt sli*ga i telefonen
Fäрге bytte. Förstoring. Tangentbord.
Förstorad text, några appar som underlättar användandet.
Förstoringsprogram
Inga hjälpmedel
Ingen bildtel i mobiltel.
Iphone med Voiceover som är inbyggt i telefonen, ocr-applikation.
Jag har många appar samt handsfree.
Legimus, översättning
Legimus. Har valt en större, bättre skärm.
Mycket redan där, som kalender, email och minneslista - har även laddat ner bl.a. Word, Acrobat, sudoku och en app för att dokumentera värk och andra symtom.
Talsyntes samt Siri
Trådlös förstärkning av hörapparat Trådlös punktskriftdisplay.
VoiceOver och en halsslinga så jag kan få ljudet i hörapparaterna. Enklare än att krångla med lurar. Vet ej om Voiceover räknas som hjälpmedel. Det är en inbyggd skärmläsare för blinda.
Väderappar och nyhetsappar
att den läser upp vad jag vill
förstoringsprogram
tydligare text, anteckningar o kallender för att komma ihåg, väckarklocka, fotoredigering, tågtavla
Översättning, stavkontroll, och klipp ut,kopiera, klistra in
är fortfarande i inlärningsstadiet.

Dator

Har du tillgång till en dator i ditt hem?

	Procent	Antal
Ja	87.0%	114
Nej	13.0%	17

Hur kunnig är du på att använda en dator?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator	48.4%	61
Jag kan använda dator men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	28.6%	36
Jag kan inte tillräckligt om datorn för det jag vill använda datorn till	11.9%	15
Jag kan inte alls använda dator	8.7%	11
Vet inte	2.4%	3

Hur tycker du det är att använda dator?

	Procent	Antal
Lätt	44.8%	47
Varken lätt eller svår	41.9%	44
Svårt	13.3%	14

Har du några hjälpmedel till din dator?

	Procent	Antal
Ja	30.2%	32
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	4.7%	5
Nej	51.9%	55
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	9.4%	10
Vet inte	3.8%	4

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder i din dator!

	Procent	Antal
Diktering/röststyrning	9.1%	5
Förstoring	52.7%	29
Rättstavning	56.4%	31
Punktskriftsdisplay	5.5%	3
Speciell mus	10.9%	6
Speciellt tangentbord	12.7%	7
Talsyntes/uppläsningprogram	29.1%	16
Textremsa i filmer	14.5%	8
Tal till text	12.7%	7
Annat - beskriv vilket	18.2%	10

Annat - beskriv vilket

Bildtelefon
Anhörig vid behov
Bildtelefon. saknar gamla bildtelefonen. Landstinget bedömde att jag inte fick ha den kvar.
Inga hjälpmedel
Musen är en stor kula jag kan snurra på
Skärmläsare, flera olika.
inget
slulle behöva ett tryckhjälpmedel
text!!! afasi!

Surfplatta

Har du tillgång till en surfplatta?

	Procent	Antal
Ja	45.0%	58
Nej	54.3%	70
Vet inte	0.8%	1

Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en surfplatta	33.6%	38
Jag kan använda surfplatta men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	24.8%	28
Jag kan inte tillräckligt om surfplattan för det jag vill använda surfplattan till	12.4%	14
Jag kan inte alls använda surfplatta	20.4%	23
Vet inte	8.8%	10

Hur tycker du det är att använda en surfplatta?

	Procent	Antal
Lätt	40.4%	23
Varken lätt eller svår	43.9%	25
Svårt	14.0%	8
Vet inte	1.8%	1

Har du några hjälpmedel till din surfplatta?

	Procent	Antal
Ja	17.5%	10
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	8.8%	5
Nej	64.9%	37
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	3.5%	2
Vet inte	5.3%	3

Beskriv gärna de hjälpmedel du har i din surfplatta

Assistenten
Barnbarnet Emil

Har inga

Massor

Men jag har ju inga.

Samma som i mobil

Speciellt tangentbord samt använder det förstoringprogram som finns i plattan.

Talsyntes

Textning

använder andra videoappar

den talar om vad jag gör

förstoring

större text, tydligare med starkare ljus, samma som i mobilen

Bakgrundsuppgifter

Vilket år är du född?

Antal	Årtal
13	1945
8	1948
8	1950
7	1944
7	1947
7	1949
7	1951
5	1942
5	1943
5	1946
5	1952
3	1930
3	1938
3	1940
3	1973
2	1929
2	1933
2	1934
2	1939
2	1941
2	1954
2	1955
2	1964
2	1967
2	1985
1	1818
1	1925
1	1927
1	1932
1	1935
1	1937
1	1953
1	1956
1	1959
1	1960
1	1962

1	1965
1	1966
1	1970
1	1971
1	1972
1	1975
1	1984
1	450630

Vilken är din könstillhörighet?

	Procent	Antal
Man	48.5%	64
Kvinna	51.5%	68

I vilket län bor du?

	Procent	Antal
Stockholms län	42.7%	56
Uppsala län	10.7%	14
Södermanlands län	6.9%	9
Östergötlands län	3.1%	4
Kronobergs län	0.8%	1
Gotlands län	0.8%	1
Skåne län	8.4%	11
Hallands län	3.1%	4
Västra Götalands län	3.1%	4
Örebro län	15.3%	20
Västmanlands län	1.5%	2
Gävleborgs län	2.3%	3
Jämtlands län	0.8%	1
Västerbottens län	0.8%	1

I vilken typ av ort bor du?

	Procent	Antal
Stad	74.8%	98
Mindre samhälle	16.8%	22

Landsbygd	8.4%	11

I vilken typ av boende bor du?

	Procent	Antal
Hyseslägenhet, vanlig	33.8%	45
Bostadrättslägenhet	34.6%	46
Villa	26.3%	35
Gruppboende	0.8%	1
Servicelägenhet	0.8%	1
Annat stödboende	3.0%	4
Annat, beskriv vilket	0.8%	1

Annat, beskriv vilket

bor i kollektivhus

Bor du tillsammans med någon som har en funktionsnedsättning?

	Procent	Antal
Ja	13.6%	18
Nej	85.6%	113
Vet inte	0.8%	1

Vilken är din högsta avslutade utbildning?

	Procent	Antal
Grundskola	8.5%	11
Gymnasium	17.7%	23
Gymnasiesärskola	0.8%	1
Yrkesutbildning/Yrkeshögskola	19.2%	25
Folkhögskola	4.6%	6
Högskola eller universitet	37.7%	49
Annan, beskriv vad	11.5%	15

Annan, beskriv vad

Fackskola

Flickskola

Flickskola / realskola

Folkskola (8-årig)
Folkskola i 7 år
Gymnasium i polen
Praktiska - en 4-årig utbildning efter de första 6 åren jag gick i skolan
Tekniskt gymnasium
dövskola
högskola/universitet, Hälso- och sjukvårdsadministration, 10p. juridik. Kurs i hypnos.
ingen avslutat utbildning
realskola privatist
utbildning som sömmerska
yrkesutbildning, social

Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer på din nuvarande situation?

	Procent	Antal
Arbetar	5.3%	7
Arbetslös	3.0%	4
Hemmafru/Hemmaman	0.8%	1
Pensionär	100.0%	133
Sjukskriven	0.8%	1
Sjukersättning/Förtidspensionär	4.5%	6
Daglig verksamhet	3.0%	4
Studerar	0.8%	1
Annat, beskriv vad	1.5%	2

Vilken inkomst har du per månad?

	Procent	Antal
0 – 17 999 kronor per månad	60.0%	75
18 000 – 25 000 kronor per månad	23.2%	29
Över 25 000 kronor per månad	7.2%	9
Vet inte	9.6%	12

Hur fick du information om den här undersökningen?

	Procent	Antal

Via e-post	36.7%	47
Via Facebook	14.1%	18
Via en tidning	1.6%	2
En vän tipsade mig	4.7%	6
Från min organisation	31.3%	40
Annat, beskriv hur	21.9%	28

Annat, beskriv hur

Från Träffpunkt Bron
intervju på dövas hus
Afasihuset Örebro
intervju dövas hus
AFASI-HUSET
Afasiföreningen
Alzheimer föreningen
Från Afasihuset i Örebro
Från Helena på Afasihuset
Nyhetsbrev från HSO Stockholm
Resursteamet
SDR, Sveriges Dövas Riksförbund
Steg för steg
Sveriges dövas riksförbund
Tidningen var SRF perspektiv.
Via Alzimersföreningen i örebro
Via HSO
Via min fru
Via personal på daglig verksamhet
dövas hus

Är det något du vill tillföra?

Använder inte internet just nu för min dator är sönder. Tar hjälp av min dotter och barnbarn för att göra saker på internet. Min dotter köper biljetter till resor genom att kontakta en person hos Polarresor. Har Bank-ID, men min dotter måste hjälpa till.

Använder inte internet. Klarar inte av att ringa i telefon pga talsvårigheter.

Använder internet med hjälp av sonen, t.ex för att deklarerar, söka bostadstillägg. Har autogiro.

Arbetar 50% och är sjukpensionär 50%

Barnen hjälper med tekniken samt hemtjänsten. Har datorvana sen arbetet, men äger ingen mobil. Endast bildtelefon för kommunikation.

Det måste finnas många olika sätt att ta kontakt med vård och tandläkare - inte bara via internet.

Handikappförbundens bör ha fler datakurser.

Har bara en fungerande hand, därför fungerar inte smartphone eller surfplatta bra vilket är handikappande i dagens samhälle

Har en bankdosa, men inte e-leg. Vill inte e-handla. Bokar tider inom vården via internet för jag kan inte ringa till dom längre.

Hjälp ,ed köp av mobil. Men går och får hjälp med användning med jämna mellanrum, hos döv teamet. Jättesvårt med tekniken. Endast papers räkningar, har ingen dator.

Hustrun och jag lever med var sin svårighet. Hustrun har Alzheimer och jag själv en, numera 23 år gammal skallskada.

Jag bor utanför stad och har ingen att fråga till råds.

Jag lyssnar på webbradio om teknik och vetenskap. Det är vad jag mest använder internet till.

Jag skulle vilja att det fanns kurser i det jag behöver kunna så jag kan täppa till mina luckor och få möjlighet att använda t.ex appar som hjälpmedel. Jag skulle vilja ha rätt till att få t.ex en mus som är rätt för mig som hjälpmedel fast jag inte har et arbete.

Jag är svagt synskadad och har svårt att äta

Maken hjälper mig med det mesta ____ teknik.

Min fru betalar våra räkningar via internet. Min fru hjälper mig om jag MÅSTE göra något via internet. Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator men problemen med finmotoriken hindrar mig.

Mycket beroende av barn får hjälp med utrustning & användning. Är ju gammal. Vill ha kvar gammal dator som jag är trygg med.

Många synskadade är ljuskänsliga och kan inte använda t.ex. smartphoner i dagsljus eller i lokaler med för mycket ljus. Kunskapen om detta hos affärsinnehavare, t.ex. apoteken, är mycket liten.

Ni bör beakta från att det kostar en massa pengar att köpa apparaterna och ibland även abonnemangavgifter och dyra reparationer. Jag brukar därför vid behov allmänt och gratis tillgängliga datorer (t.ex. i träffpunkter, och hos föreningar, bibliotek och kommuner).

På frågan om inkomst borde det stå om ni menar före eller efter skatt. Min uppgift gäller före skatt.

Som gravt synskadad upplever jag hur mycket snabbare personer som har fullgod eller hyffsad syn kan hantera olika funktioner som facebook, företags och myndigheters hemsidor minst 10 ggr snabbare än vad jag kan.

Tack!

Tar hjälp av sin man för att göra saker på internet, t ex e-posta. Blir kallad till möten hos sjukvården och behöver inte boka själv. Har tillgång till smart telefon och surfplatta men använder dom inte.

Tv-kanalerna gör absolut ingenting för att underlätta för synskadade. Men sämst av alla är A.B-ets morgonpigga !!

alla dessa ovan beskrivna internetmaskiner behöver bli lättare att hantera även för äldre människor apparaterna finns för det mesta lättillgängliga , det svåra är att få tillräcklig, kunnig och för funktionshindret pedagogisk handledning för att använda dem.

f d förtidspensionär, som nuvarande ålderspensionär har jag en mycket låg inkomst per månad.

jag saknar talsyntes i min Android Samsung S7 och i min Windows Surface.

Även denna går inte att ge svar på samtliga frågor då markeringen inte fastnar. EX Bor i Stad! Studerar, Bor tillsammans med person som ej har funktionsnedsättningar m.m. Ange hur lång tid det normalt tar att svara på enkäten!!!!

Ålderspensionär tidigare sjukpension Har arbetat 75 procent fram till 10 år sedan. Blev rullstolsbunden efter infektion när jag inte kunde gå längre. Har ingen höftkula vänster ben. Bröstcancer har kommit tillbaka.

Begripsam AB

Begripsam AB bedriver verksamhet i syfte att bidra till universellt utformade produkter och tjänster som tillgodoser alla användares behov. Vi utvecklar och tillämpar metoder så att alla, oavsett förmåga kan vara med och påverka hur produkter och tjänster ska vara utformade.

Vi bedriver forskning och utveckling i egen regi eller i samverkan med andra som delar vår vision. Våra metoder och arbetssätt har sin grund i forskning och i våra egna levda erfarenheter. Vi har ett nära samarbete med Föreningen Begripsam.

Vi är experter på hur man i design- och utvecklingsprocesser ska ta hänsyn till högt ställda krav på tillgänglighet, användbarhet och användarupplevelser även när användare har olika funktionsnedsättningar eller på andra sätt avviker från det som anses normalt eller genomsnittligt. Vår spetskompetens ligger i kunskap om psykiska och kognitiva funktionsnedsättningar.

Det yttersta syftet med vår verksamhet är att bidra till ett samhälle där alla människor kan uppfylla sin fulla potential.

Tillsammans med medlemmarna i Föreningen Begripsam deltar vi i standardiseringsarbete på svensk och internationell nivå. Vår VD, Stefan Johansson, är invited expert i W3Cs Cognitive Task Force och som en av grundarna av Funka Nu AB har Stefan satt standarden för hur man arbetar med tillgänglighet på webben i Sverige.